

SYLin suositukset eurooppalaisten yliopistoallianssien opiskelijaedustajatoiminnalle

Tällä hetkellä Eurooppalaiset yliopistot -verkostoissa (myöhemmin tässä asiakirjassa eurooppalaiset yliopistoallianssit) toimii 12 suomalaista yliopistoa. SYLin selvityksen mukaan allianssien hallintomalleissa on jonkin verran samankaltaisuuksia, mutta eroja löytyy myös esimerkiksi hallintorakenteissa, opiskelijoiden osallisuudessa eri hallintoelimissä sekä opiskelijaedustajien valintatavoissa. Opiskelijaedustajien aktiivinen osallistuminen yliopistoallianssien toimintaan on keskeistä opiskelijälähtöisen pedagogiikan varmistamiseksi ja eurooppalaisten yliopistoyhteisöjen vahvistamiseksi. Aktiiviset ja demokraattisesti valitut opiskelijaedustajat vahvistavat linkkiä kunkin yliopiston opiskelijoiden ja yliopistoallianssin toiminnan välillä, lisäävät niiden edustuksellisuutta sekä tekevät päätöksenteosta läpinäkyvämpää ja osallistavampaa.

Demokraattisen osallistumisen takaamiseksi on tärkeä määritellä ylioppilaskuntien tehtävät eurooppalaisissa yliopistoalliansseissa. Ylioppilaskuntien vastuulla yliopistoalliansseissa tulisi olla:

1. Opiskelijaedustajien valitseminen paikallisiin, oman yliopiston työryhmiin sekä eurooppalaisten yliopistoallianssien laajuisiin student counciliin, student boardiin tai muihin vastaaviin elimiin
2. Vuoropuhelun käyminen opiskelijaedustajien kanssa ja heidän toimintaansa tukeminen
3. Opiskelijoiden äänen vahvistaminen alliansseissa ja niihin kuuluvissa yliopistoyhteisöissä

Näiden suositusten avulla eurooppalaiset yliopistoallianssit voivat luoda vahvoja ja osallistavia opiskelijaedustusjärjestelmiä, jotka hyödyttävät sekä opiskelijoita että yliopistoalliansseja ja niiden yksittäisiä jäsenyliopistoja.

1. Opiskelijaneuvostojen tehtävät ja edustuksellisuus

Yliopistoallianssien opiskelijaneuvostojen (student council, student board tai vastaava elin) ensisijainen tehtävä on toimia linkkinä opiskelijoiden ja muiden hallintoelinten välillä. Neuvostot valitsevat muiden allianssitason elimien opiskelijaedustajat ja tukevat heitä opiskelijoiden näkemysten välittämisessä päättävälle elimelle käsittelemällä yliopistoallianssin ajankohtaisia kysymyksiä säännöllisissä kokouksissa. Näin varmistetaan, että opiskelijoiden tarpeet ja toiveet otetaan huomioon kaikilla päätöksenteon tasoilla.

2. Opiskelijaedustajien osallistuminen päätöksentekoon

Opiskelijaedustajia tulee olla mukana kaikissa elimissä, joissa tehdään opiskelijoita koskevia päätöksiä. Yliopistoallianssin tasolla näitä elimiä ovat esimerkiksi koko allianssin toimintaa ohjaavat strategiset elimet sekä koulutuksen suunnitteluun ja opiskelijoiden liikkuvuuteen liittyvät elimet. Jäsenyliopistoissa näitä elimiä ovat esimerkiksi ohjausryhmä sekä muut paikallisen yliopiston vastuulla olevat ryhmät. On tärkeää, että opiskelijoiden ääni kuuluu niin yksittäisissä jäsenyliopistoissa kuin laajemmin koko yliopistoallianssissa. Edustavuuden takaamiseksi yliopistoallianssien opiskelijaelimissä on oltava vähintään kaksi opiskelijaedustajaa jäsenyliopistoa kohden. Suosittelemme myös, että kussakin yliopistoallianssissa palkataan henkilökunnan jäsen, jonka tehtävä on tukea opiskelijaedustajatoimintaa.

3. Opiskelijaedustajien valintaprosessi

Jäsenyliopistojen ylioppilaskunnat valitsevat edustajat yliopistoallianssien opiskelijaneuvostoihin sekä omien yliopistojensa paikallisen tason työryhmiin. Yliopistoallianssien opiskelijaneuvostot valitsevat opiskelijaedustajat muihin yliopistoallianssin laajuisiin elimiin, kuten yliopistoallianssien korkeimpiin päättäviin elimiin.

Opiskelijaedustajien valinta on demokraattinen ja läpinäkyvä prosessi, jonka yliopistojen ylioppilaskunnat toteuttavat autonomisesti.

4. Opiskelijälähettiläiden ja demokraattisesti valittujen edustajien roolit

Päätöksenteko ja edustus tulee keskittää demokraattisesti valituille opiskelijaedustajille. Näin varmistetaan, että opiskelijoiden osallistuminen hallintoon ja päätöksentekoon on läpinäkyvää ja edustuksellista. Korkeakoulujen opiskelijälähettiläitä ja paikallisia opiskelijayhteisöjä voidaan silti käyttää tukemaan markkinointia ja opiskelijoiden kuulemista.

5. Palkkiot, matkakulujen kattaminen ja lähikokoukset

Yliopistoallianssien tulee panostaa taloudellisesti opiskelijaneuvostojen toimintaan. Yliopistoalliansseissa tulee pyrkiä maksamaan palkkio opiskelijaedustajille. Tämä edistäisi allianssien opiskelijaedustajien yhdenvertaista asemaa suomalaisten yliopistojen opiskelijaedustajien kanssa. Myös matka- ja majoituskulujen korvaaminen edustajille lisää toiminnan houkuttelevuutta ja mahdollistaa kaikkien opiskelijajäsenten osallistumisen. Opiskelijaelimillä tulisi olla mahdollisuus järjestää vähintään kaksi lähikokousta vuodessa. Allianssin tai sen jäsenyliopistojen budjetoinnissa on otettava huomioon opiskelijaedustajatoiminnan kustannukset ja taattava sille riittävät edellytykset.

Lisätietoja:

Saku Pesonen

Kansainvälisten asioiden ja EU-edunvalvonnan asiantuntija

040 017 4913

saku.pesonen@syl.fi

Nikolas Bursiewicz

Koulutuspolitiikan asiantuntija (korkeakoulutuksen laatu, opintoasiat, työelämä, jatkuva oppiminen)

041 515 2230

nikolas.bursiewicz@syl.fi